

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 178 din 15.05.2024

Dosar nr: 518/2022

Petiția nr: 5425/04.08.2022

Petent:

Reclamat: Poliția Orașului Odobești (Reclamat 1), Inspectoratul de Poliție Județean Vrancea (Reclamat 2), (Reclamat 3)

Obiect: petenta reclamă posibile afirmații și o atitudine discriminatorie la adresa sa de către ofițerul de serviciu de la IPJ Odobești – Vrancea.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Poliția Orașului Odobești cu sediul în Odobești, Str. Pictor Nicolae Grigorescu nr. 6, Jud. Vrancea

3. Inspectoratul de Poliție Județean Vrancea cu sediul în Focșani, Str. Cezar Bolliac nr. 12, Jud. Vrancea

4. adresa de comunicare a actelor de procedură la Poliția Orașului Odobești cu sediul în Odobești, Str. Pictor Nicolae Grigorescu nr. 6, Jud. Vrancea

II. Procedura de citare a părților

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

6. Prin adresa nr. 5425/24.08.2022 a fost citată petenta iar prin adresa nr. 5816/24.06.2022 a fost citată partea reclamată, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 19.09.2022 (filele 7-8 la dosar).

7. Partea reclamată a comunicat la dosar un punct de vedere, la data de 27.09.2022, menționând că IPJ Vrancea nu are personalitate juridică, neputând avea calitate de parte în prezenta cauză (fila 10 la dosar).

8. Petenta a transmis note scrise la dosar, înregistrate cu nr. 6431/16.09.2022, însoțite de înscrisuri (filele 11-24 la dosar).

9. În ședința de audieri din data de 19.09.2022 s-a invocat, din oficiu, excepția de vădită necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării având în vedere faptul că aspectele sesizate vizează fapte ce intră sub incidența prevederilor Codului penal, respectiv art. 296 privind purtarea abuzivă și art. 297 privind abuzul în serviciu.

10. S-a revenit cu adresă către Inspectoratul de Poliție Județean Vrancea, solicitându-se numele ofițerului de serviciu prezent în cadrul Poliției Orașului Odobești în data de 12.07.2022, orele 10,30. Prin adresa nr. 6114/09.08.2023, IPJ Vrancea a răspuns solicitării comunicând datele lucrătorului de poliție (fila 29 la dosar).

11. În cauză a fost reconturat cadrul procesual pasiv fiind introdus reclamatul 2 și au fost recitate părțile prin adresa nr. 9433/23.11.2023, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 09.01.2024 (filele 30-35 la dosar).

12. IPJ Vrancea a comunicat la dosar Raportul de cercetare prealabilă privind agentul de poliție (filele 37-44 la dosar) și două CD-uri conținând înregistrările video-audio din parcare alocată sediului poliției orașului Odobești.

13. Punctele de vedere ale părților reclamate și înscrisurile atașate au fost comunicate petentei prin adresa nr. 881/31.01.2024, acordându-se acesteia un termen pentru depunerea de note/concluzii scrise (fila 51 la dosar).

14. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

15. Petenta este persoană cu handicap mediu iar din cauza unor afecțiuni medicale grave deține legitimație de parcare eliberată de Consiliul Local Focșani – Parking Focșani, în conformitate cu prevederile art. 65 alin.(3) din Legea nr. 448/2006.

16. În data de 12.07.2022, în jurul orelor 10:30, aceasta s-a deplasat la sediul poliției orașului Odobești pentru rezolvarea unor probleme personale, ocazie cu care a parcat pe locul destinat persoanelor cu handicap din curtea instituției.

17. Se arată că în momentul în care a coborât din mașină și a intrat în sediul poliției, ofițerul de poliție de serviciu i-a cerut petentei să mute mașina de pe acel loc din parcare, folosind un ton ridicat și agresiv, și un limbaj cel puțin nepotrivit pentru un angajat al instituției.

18. Deși petenta i-a spus ofițerului de poliție că este o persoană încadrată în grad de handicap și că deține o legitimație de parcare pentru persoane cu handicap afișată la parbrizul mașini, acesta și-a continuat atitudinea agresivă la adresa ei, sens în care, pentru a evita degenerarea situației, petenta a mutat mașina de pe acel loc.

19. Petenta arată că, deși a încercat să îi arate ofițerului de poliție legitimația de parcare, acesta a refuzat să se uite susținând că atâta timp cât petenta are mâini și picioare, nu are handicap și deci, nu poate parca pe acel loc. De asemenea, acesta i-a spus revoltat petentei că, dacă aceasta nu este în cărucior înseamnă că nu are handicap și că a cumpărat legitimația, aceasta nefiind deținută ca urmare a unui handicap real.

20. În concluzie, petenta apreciază că i-au fost încălcate grav drepturile ca și persoană încadrată în grad de handicap și consideră că atitudinea și limbajul ofițerului de serviciu nu corespund celor ale unui lucrător de poliție iar faptele descrise se încadrează în prevederile OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, fiind apreciate ca discriminare. Se solicită constatarea faptei de discriminare și sancționarea reclamatului pentru atitudinea nepotrivită la adresa persoanelor cu handicap.

21. În susținerea celor menționate în petiție, petenta a depus la dosar următoarele înscrisuri: legitimație de parcare, bilet de ieșire din spital, bilet de externare, certificat de încadrare în grad de handicap, declarație, alte înscrisuri (filele 3-6 și filele 13-24 la dosar).

Susținerile părților reclamate

Sușținerile părții reclamate Poliția Orașului Odobești -Reclamat 1

22.Partea reclamată, prin adresa înregistrată cu nr. 6737/27.09.2022 arată că, în conformitate cu prevederile art. 12, alin (2) din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, Poliția Orașului Odobești nu are personalitate juridică, neputând avea calitate de parte în prezentul dosar.

23. Se arată că singura instituție ce poate avea calitatea de parte este Inspectoratul de Poliție Județean Vrancea, prin reprezentant legal, aceasta deținând personalitate juridică, având astfel aptitudinea de a-și asuma obligații și de a dobândi drepturi.

Sușținerile părții reclamate IPJ Vrancea- Reclamat 2

24.IPJ Vrancea a depus la dosar un punct de vedere înregistrat cu nr. 121/08.01.2024 prin care comunică, atașat, Raportul de cercetare prealabilă privind agentul de poliție, precum și două CD-uri cu înregistrările audio-video din parcare alocată sediului poliției Odobești.

25. Din raport rezultă faptul că, în urma cercetării aspectelor semnalate și a verificării veridicității afirmațiilor polițistului cercetat, precum și a aspectelor semnalate de petentă, agentul șef adjunct nu a încălcat cu vinovăție prevederile legale menționate în Dispoziția de începere a cercetării prealabile, respectiv abaterea disciplinară prevăzută de art. 57, lit. a din Legea nr. 360/2002 (comportarea necorespunzătoare, în serviciu, familie sau în societate, care aduce atingere onoarei, probității profesionale a polițistului sau prestigiului instituției).

26. Astfel, se apreciază că acesta a fost îndreptățit să verifice dacă într-adevăr petenta avea dreptul să utilizeze locul special destinat pentru parcare a vehiculelor conduse de persoanele cu dizabilități, conform prevederilor Legii nr. 448/2006. Or, chiar acest aspect, care izvorăște dintr-o obligație pozitivă de serviciu, de a verifica o anumită stare de fapt, a fost de natură a provoca o discuție în contradictoriu între petentă și lucrătorul de poliție, discuție care nu a degenerat, fiind vorba doar despre un dialog ce a avut ca și subiect dreptul petentei de a utiliza locul sus-menționat, nefiind identificate elemente care să conducă la un posibil comportament necorespunzător al lucrătorului de poliție, de natură a întruni elementele constitutive ale unei abateri disciplinare.

27.În susținerea celor menționate în petiție, s-au depus la dosar Raportul de cercetare prealabilă și două CD-uri cu înregistrări video (filele 45-49 la dosar).

Sușținerile părții reclamate - Reclamat 3

28.Partea reclamată precizează că este funcționar public cu statut special, angajat al Inspectoratului de Poliție Județean Vrancea, având funcția de personal de serviciu la camera punct acces din cadrul Poliției orașului Odobești, Jud. Vrancea.

29. În ziua de 12.07.2022, în jurul orei 10,30, în timp ce se afla la serviciu conform planificării, reclamatul a observat că pe unul din cele două locuri de parcare special amenajate pentru persoane cu dizabilități, a fost parcat un autoturism de la volanul căruia a coborât o persoană de sex feminin. Deoarece autoturismul nu avea montate, la loc vizibil (afișat în parbriz), însemne că autovehiculul ar aparține ori că ar fi folosit pentru transportul persoanelor cu dizabilități și nici nu a observat vreo dizabilitate vizibilă la petentă sau la persoana transportată, conform atribuțiilor, reclamatul a abordat conducătoarea autoturismului solicitându-l să elibereze locul de parcare și să parcheze autoturismul pe celelalte locuri de parcare care nu sunt destinate persoanelor cu dizabilități.

30. Se arată că petenta a refuzat să mute autoturismul, motivând că are un handicap pe care nu îl poate dezvălui, fără a prezenta un document în acest sens, după care și-a continuat deplasarea către Serviciul public comunitar de evidență ce funcționa în aceeași clădire. După aceea, petenta s-a întors la autoturism, l-a mutat, apoi s-a prezentat la ghișeu camerei ofițerului de serviciu și pe un ton ridicat și stare de agitație, a prezentat un document emis de societatea Parking Focșani SA.

31. Deoarece reclamatul era solicitat într-o convorbire telefonică, a rugat-o pe petentă să aștepte puțin la ghișeu însă aceasta ieșise din holul instituției și, ulterior, pentru a evita escaladarea contradicțiilor și, ținând cont că aceasta deja mutase autoturismul, reclamatul a decis să nu mai solicite verificarea aceluia document pentru parcare.

32. Reclamatul arată că în scurtul timp cât a vizualizat documentul prezentat, și-a exprimat verbal îndoiala asupra veridicității acestuia deoarece acest document în sine nu respecta rigorile legii în sensul că nu era plastifiat, nu avea înscris în partea din față, lângă valabilitate cuvintele: card-legitimație de parcare pentru persoanele cu handicap și nici cuvintele card-legitimație de parcare ori sintagma model al Comunității Europene și, mai mult decât atât, documentul prezenta modificări prin tăiere și rescriere, ce nu sunt compatibile unui document oficial.

33. Se arată că în același sens s-a pronunțat și Primăria Municipiului Focșani, prin adresa nr. 5708/17.01.2023, unde, la pct.4, a precizat că *Prelungirea cardurilor-legitimație ... se efectuează prin aplicarea unei vize anuale, pe cardul-legitimație, după verificarea certificatului de încadrare în grad de handicap și fără alte modificări pe card (tăieturi, modificări, ștersături).*

34. Reclamatul arată, de asemenea, că nu a avut un ton sau un limbaj necorespunzător față de petentă ci, din contră, aceasta s-a manifestat cu un ton răstit pe parcursul întregii conversații deși, chiar și având o dizabilitate ce îi conferea dreptul de a parca pe locurile special amenajate, pentru a beneficia de acel drept, aceasta avea obligația de a afișa la loc vizibil cardul-legitimație, obligație ce nu fusese respectată la momentul parcării.

35. În continuarea expunerii, reclamatul arată că aspectul ce trebuia verificat era tocmai acela că petenta, la momentul parcării autoturismului avea afișat cardul-legitimație de parcare pentru persoanele cu dizabilități. Acest aspect se poate realiza și din verificarea înregistrărilor video efectuate de sistemul de supraveghere montat la unitățile de poliție, în zona parcării, din care se poate constata că, cel puțin, în partea dreaptă a parbrizului, aceasta nu avea cardul-legitimație. Tot din înregistrări, se poate observa evident că reclamatul nu a avut o atitudine necuviincioasă ci, dimpotrivă, din mimică și gestică, petenta este cea care a creat o situație conflictuală.

36. În concluzie, reclamatul solicită să se constate că fapta sesizată nu se confirmă și nu se întrunesc elementele constitutive ale discriminării.

37. În susținerea celor menționate în petiție, s-au depus la dosar următoarele înscrisuri: decizie medicală, adresa sindicat (filele 43-44 la dosar).

IV. Motivarea în fapt și drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Legislația internă

Constituția României

Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

Art. 4 alin. (2)

„România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Egalitatea în drepturi

Art. 16

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

Art. 2

„(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 20

(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Legislație internațională

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14

Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Principiile de analiză

Litera și spiritul Constituției României interzice ambele fețe ale discriminării: atât cea formală cât și cea substanțială.

Suntem în prezența discriminării formale sau *de jure* atunci când există o diferențiere sau un tratament diferit între două persoane sau situații neexistând nici o distincție relevantă între ele. Astfel, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.¹

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale trebuie să corespundă un tratament egal,**
- la **situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit.** Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”² în această situație.

În cazul discriminării **substanțiale sau de facto**, atunci când se tratează într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite, Curtea Constituțională a arătat că tratarea diferită a unor probleme ce țin de inegalitate nu este numai permisă, ci chiar cerută.

Principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.”³

Totodată conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, diferența de tratament devine discriminare, în sensul art. 14 din Convenție, atunci când autoritățile statale induc distincții între situații analoage sau comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Astfel, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, trebuie stabilit că persoanele care se află în situații analoage sau comparabile beneficiază de un tratament preferențial, și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (Fredin c. Suediei, Hoffmann c. Austriei, Spadea și Scalabrino c. Italiei, Stubbings și alții c. Regatului Unit).

Discriminarea directă

Suntem în prezența discriminării directe atunci când:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care **au fost sau ar fi tratate** alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria ”criteriului protejat”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002,

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Decizia nr. 116/2002, M. Of. Nr. 317/2002, Decizia nr. 92/2002, M.Of. nr. 338/2002.

- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- în cazul criteriului de vârstă: tratamentul diferențiat nu este justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare – justificarea obiectivă se aplică doar în cazul criteriului vârstei.

În analiza excepțiilor invocate în prezenta cauză:

38. Luând act de plângere așa cum a fost formulată, Colegiul director ia act de excepțiile invocate în procedură, urmând a analiza și a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate în prezenta cauză, respectiv:

- ✓ Excepția lipsei calității procesuale pasive a reclamatei Poliția orașului Odobești
- ✓ Excepția de vădită necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării având în vedere că aspectele sesizate vizează fapte ce intră sub incidența prevederilor Codului penal, respectiv art. 296 privind purtarea abuzivă și art. 297 privind abuzul în serviciu invocată din oficiu, de către Colegiul director.

39. În drept, potrivit dispozițiilor art. 62 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța cu prioritate asupra excepțiilor de procedură și de fond care nu mai implică analiza*”, Colegiul director urmează a analiza și a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate în prezenta cauză.

40. În dezbaterile privind analiza excepțiilor, examinând solicitările invocate în procedură și raportându-se la legislația aplicabilă și practica abordată în situații similare, Colegiul director urmează a analiza cauza prin prisma excepțiilor invocate. Reanalizând excepția de vădită necompetență invocată din oficiu, se constată că probatoriul administrat în cauză nu subzistă pentru motivele care au stat la baza invocării excepției. În acest sens, Colegiul director reține că, în speță, se constată efectuarea unei cercetări prealabile efectuată de IPJ Vrancea în vederea stabilirii existenței/inexistenței unei abateri disciplinare a agentului de poliție. Astfel, conform art. 29-32 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, se unește excepția de necompetență materială cu fondul, urmând a fi analizată cauza.

Aplicarea principiilor la speță

41. În fapt, Colegiul director reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care a fost manifestată o atitudine discriminatorie asupra petentei pe criteriul handicap, aceasta acuzând partea reclamată de un comportament abuziv și agresiv, precum și acțiuni verbale jignitoare asupra sa, considerându-se pusă într-o situație jenantă. Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției, a înscrisurilor și a probelor depuse la dosarul cauzei, fapte ce pot aduce atingere demnității umane, prin manifestări verbale și atitudini ostile și care pot crea un cadru intimidant ori degradant asupra petentei, care s-a considerat discriminată.

42. În drept, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director

trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

43. De asemenea, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.”

44. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, *principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.*

45. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr. 137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus din cauza unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau a faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

46. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile

cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impune a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă (reclamant) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

47. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

48. Colegiul director mai reține că, potrivit art. 20, alin (6) din OG nr. 137/2000, republicată, persoana interesată va prezenta probe pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. *În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio, video sau date statistice.*

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

49. Având în vedere că în materia discriminării sarcina probei este împărțită în sensul că petentei îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări și, analizând înscrisurile și probele aflate la dosar și susținerile părților, Colegiul director reține că, în ceea ce privește afirmațiile și acțiunile reclamatului, acestea nu conclud cu relatările exprimate de petentă în susținerea petiției sale.

50. Din raportul de cercetare prealabilă pus la dispoziție de IPJ Vrancea se poate constata faptul că aspectele sesizate de petentă nu sunt susținute de probe și astfel nu se confirmă. Astfel, ofițerul desemnat cu cercetarea prealabilă a considerat, *în urma cercetării aspectelor semnalate și a verificării veridicității afirmațiilor polițistului cercetat, precum și a aspectelor reclamate de petentă, că agentul de poliție nu a încălcat cu vinovăție prevederile legale menționate în Dispoziția de începere a cercetării prealabile (...).*

Agentul de poliție a fost îndreptățit, dintr-o obligație pozitivă de serviciu, să verifice dacă petenta avea dreptul să utilizeze locul special destinat pentru parcare a vehiculelor conduse de persoanele cu dizabilități, aspect care a fost de natură a provoca o discuție în contradictoriu între petentă și lucrătorul de poliție. Dialogul ce a avut ca și subiect dreptul petentei de a utiliza locul de parcare, nu a degenerat, nefiind identificate elemente care să conducă la un posibil comportament necorespunzător din partea agentului de poliție, de natură a întruni elementele constitutive ale unei abateri disciplinare (...).

51. Or, în raport de susținerile petentei și înscrisurile depuse la dosar de părți, Colegiul

director este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări împotriva petentei pe considerentul că aceasta ar avea o dezabilitate, nefiind probat comportamentul abuziv și agresiv la adresa sa pe criteriul handicap. De asemenea, se constată că susținerile petentei nu se confirmă, aceasta având obligația de a afișa la loc vizibil cardul-legitimăție în momentul parcării pe locurile special destinate persoanelor cu handicap, pentru a beneficia de acest drept al său.

52. Cu privire la situația menționată de petentă în sesizare, Colegiul director apreciază că afirmațiile nu se pot confirma pentru a se dovedi cele expuse și susținute de petentă iar proba video pusă la dispoziție de părțile reclamate nu este edificatoare pentru dovedirea existenței unei fapte de discriminare asupra petentei din partea agentului de poliție, probele nefiind concludente pentru a se putea dovedi comportamentul acestuia la adresa petentei.

53. Trebuie subliniat faptul că în sarcina petentei cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte de discriminare, fapte probate la nivel de certitudine. Din plângerea petentei rezultă faptul că a existat un comportament lipsit de respect al părții reclamate, fără a se putea proba la nivel de certitudine un comportament discriminatoriu la adresa petentei.

54. Așadar, Colegiul director consideră că, în prezenta speță, nu sunt prezente indicii de natură a prezuma că un criteriu interzis stipulat de art. 2, alin. (1) a constituit o faptă de discriminare săvârșită de către partea reclamată. Aspectele sesizate nu reprezintă faptă de discriminare, nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, lipsă probe privind discriminarea pe criteriul handicap.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Unește excepția de necompetență materială cu fondul conform art. 29-32 din Procedura internă se soluționare a petițiilor și sesizărilor.

2. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin.(1) din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nu sunt probe care să poată conduce la stabilirea faptei de discriminare.

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA - Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN– Membru

Redactată și motivată: F.L.I

Data redactării: 28.05.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.